

ÎNCHEIERE

24 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Olga Pustovar, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Pustovar împotriva lui Igor Neznaico, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Edineț cu privire la decăderea din drepturile părintești, împotriva deciziei din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 06 septembrie 2018, Olga Pustovar, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Neznaico, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Edineț solicitând decăderea din drepturile părintești a lui Igor Neznaico asupra copilului minor XXXXX, născută XXXXX.

În motivarea acțiunii s-a invocat că la XXXXX s-a născut fiica XXXXX, care locuiește cu mama Olga Pustovar, se află la educația și întreținerea sa. La 29 iulie 2013, prin hotărâre judecătorească, a fost desfăcută căsătoria încheiată cu Igor Neznaico.

Totodată, a menționat că pârâtul are o atitudine rezervată și nepăsătoare față de creșterea, instruirea, îngrijirea și protejarea fiicei Alisa și nu-și onorează obligațiile față de copil. Nu se implică în educația și creșterea copilului, lipsesc interacțiunile între ei, care în mod normal ar trebui să existe. Pârâtul se eschivează de la plata lunară a pensiei de întreținere. Prin certificatul nr. 111-761/2018 din 03 septembrie 2018 eliberat de executorul judecătoresc Adrian Agarici se confirmă restanța la pensia de întreținere pentru copilul minor în sumă de 18878,5 lei.

Reclamanta a declarat că prioritățile sale sunt promovarea unui climat decent și plin de afecțiune pentru copil. La fel, a specificat că este responsabilă și își educă copilul cu dragoste. S-a recăsătorit și împreună cu soțul se află în Federația Rusă, unde fiica își desfășoară studiile.

De asemenea, a afirmat că decăderea din drepturile părintești nu are ca efect atingerea drepturilor copilului față de părintele său și, în consecință, această sancțiune nu produce nici atingerea obligațiilor părintelui corelative acestor drepturi.

Aici fiind incluse acțiunile sau inacțiunile care pun în primejdie sănătatea fizică și psihică a copilului, dezvoltarea lui morală, asigurarea condițiilor de trai și materiale, învățatură și instruirea copilului. Prin eschivarea sistematică de la plata pensiei de întreținere pentru copil, este afectată asigurarea unui nivel decent de trai al copilului. Or, în cazul litigiilor de familie în care sunt implicați minori, se respectă principiul asigurării și promovării cu prioritate a interesului superior al copilului. Prin prisma art. 67 Codul familiei, eschivarea de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere, este un temei de decădere din drepturile părintești.

Prin încheierea din 11 decembrie 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Central, s-a refuzat în confirmarea tranzacției de împăcare din data de 27 septembrie 2018, depusă de avocatul reclamantei, Ghenadie Odobescu, la 11 decembrie 2018, încheiată între Olga Pustovar și Igor Neznaico, ca neîntemeiată.

Prin hotărârea din 22 martie 2019 a Judecătorei Edineț, sediul Central, s-a respins integral ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Olga Pustovar împotriva lui Igor Neznaico, Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Edineț cu privire la decăderea din drepturile părintești a lui Igor Neznaico, a.n. XXXXX, față de copilul XXXXX, a.n. XXXXX, c/p XXXXX.

Prin decizia din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Olga Pustovar, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu și s-a menținut hotărârea din 22 martie 2019 a Judecătorei Edineț, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la prevederile art. 67 lit.a) Codul familiei, a relevat că instanța de judecată poate decădea din drepturile părintești dacă unul dintre părinți se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere, însă în cazul din speță circumstanța respectivă nu este valabilă.

Totodată, a punctat că în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond s-a constatat că pârâțul parțial a achitat pensia de întreținere pentru copilul minor, fapt reflectat și confirmat prin certificatele eliberate de executorul judecătoresc. Pârâțul întreprinde măsuri de stingere a datoriei.

La caz s-a menționat precum că un rol primordial în examinarea cauzei actuale îl are respectarea interesului superior al copilului. Acest fapt este reflectat și în art. 3 alin. (1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, conform căruia, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituțiile publice sau private de ocrotiri sociale, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate. Reclamanta nu a prezentat instanței și nici nu a invocat în cererea de chemare în judecată și nici în ședința de judecată, care ar fi interesul copilului minor în decăderea pârâțului din drepturile părintești. Prin citația expediată reclamantei, s-a solicitat asigurarea prezenței copilului minor pentru a respecta prevederile art.54 Codul familiei, deoarece copilul minor Alina deja avea vârsta de 10 ani și opinia ei avea să fie crucială la soluționarea litigiului respectiv.

De asemenea, a evidențiat că dispozițiile art.67 din Codul familiei nu pot fi aplicate în mod automat, însă doar ca urmare a unei examinări din partea instanțelor judecătorești, pentru a stabili: 1) dacă au fost săvârșite abateri grave de către părinte, în privința persoanei copilului și 2) dacă este în interesul superior al copilului, aplicarea unei astfel de măsuri.

Pentru identificarea interesului superior al copiilor, într-un caz particular, trebuie să se țină cont de două aspecte: în primul rând, este în interesul suprem al copilului ca legăturile sale cu familia să fie păstrate, cu excepția cazurilor, în care familia s-a dovedit a fi extrem de nepotrivită; și în al doilea rând, este în interesul superior al copilului ca acesta să se dezvolte într-un mediu sigur și liniștit. În cazul din speță reclamanta/apelanta nu a asigurat prezența copilului minor pentru ca copilul să-și expună opinia asupra circumstanțelor respective.

La 24 octombrie 2019, prin intermediul poștei (f.d.159), Olga Pustovar, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți solicitând admiterea recursului, casarea integrală ca fiind ilegală și nefondată a deciziei instanței de apel, judecarea recursului și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că circumstanțele cauzei nu au fost constatate just de către instanța de apel și au dat o apreciere incorectă a situației de fapt. Decizia instanței de apel este neîntemeiată și arbitrară.

Totodată, a indicat că instanța de fond a emis o hotărâre contrară probelor prezentate de către părți și le-a apreciat eronat, la fel, a interpretat eronat prevederile legii. Or, achitarea de către intimat a pensiei de întreținere pentru copilul minor doar patru luni, fiind părinte, dovedește că nu se gândește la copil. Contrar prevederilor legale, nu s-a demonstrat că intimatul a acordat fiicei minore orientarea și sfaturile corespunzătoare pentru dezvoltarea capacităților copilului, precum și că participă la educația și dezvoltarea copilului minor. Respectiv, instanțele au aplicat eronat legea.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 19 septembrie 2019, iar Olga Pustovar, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, a declarat recurs la 24 octombrie 2019, prin intermediul poștei (f.d.159), ceea ce denotă că recursul este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Olga Pustovar, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Olga Pustovar, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Olga Pustovar, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Olga Pustovar, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, împotriva deciziei din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Nina Vascan

Galina Stratulat